

ARSEN

LÜPEN

KRİSTAL TİPA

MAURICE LEBLANC

ÇEVİRİ: SAFFET GÜNERSEL

pörtakal

KRISTAL TIPA

I TUTUKLAMA

Bahçedeki iskeleye bağlanmış iki sandal, karanlık sularda sallanıp durmaktaydı. Göl kenarında, yoğun sis altında, ışıldayan birkaç pencere seçilebiliyordu. Karşı sahilde, eylül sonuna yaklaşıldığı halde hâlâ Enghien Gazinosu'nun ışıkları pırıl pırıl parlıyordu. Bulutlar arasında tek tük yıldızlar ışıldamaktaydı. Hafif bir meltem suyun yüzeyini kırıstırıyordu.

Arsen Lüpen sigarasını söndürdükten sonra küçük köşkten çıkıp iskeleye yaklaştı:

“Grognard? Le Ballu? Orada mısınız?”

Her sandalda bir adam vardı, biri cevap verdi:

“Evet, patron.”

“Hazır olun, araba sesi duydum; Gilbert'le Vaucheray geliyor.”

Bahçeye çıktı, henüz inşaat halinde, iskeleleri karanlığı delen bir binanın etrafını dolaştıktan sonra Ceinture Caddesi'ne bakan kapıyı dikkatle açtı. Yanılmamıştı. Kocaman, üstü açık bir arabanın farları dönemeci aydınlattı. Paltolarının yakaları kalkık, kasketli iki adam arabadan fırladı.

Gelenler Gilbert ile Vaucheray'dı. Gilbert yirmi yaşlarında, yakışıklı, çevik ve yapılı bir oğlandı. Vaucheray daha yaşlı ve kısa boyluydu, saçları ağarmıştı, yüzü solgundu, hastalıklıydı.

“Ee?” diye sordu Lüpen. “Milletvekilini gördünüz mü?”

“Evet, patron,” diye cevap verdi Gilbert. “Düşündüğümüz gibi yediyi kırk geçe kalkan Paris trenine bindi.”

“O zaman rahat rahat işimize bakabilir miyiz?”

“Kesinlikle. Marie-Thérese villası emrimize amade.”

Lüpen arabadaki adama döndü:

“Sen burada bekleme, dikkat çekersin. Tam dokuz buçukta geri gel, bir aksilik çıkmazsa arabayı yüklemek için tam zamanında burada olursun.”

“Neden aksilik çıksın ki?”

Araba gitti. Lüpen iki adamıyla birlikte sahilde yürürken cevap verdi:

“Neden mi? Çünkü bu işi ben planlamadım, kendi hazırlamadığım bir şeye de pek güvenmem.”

“Boş versene patron, ben üç yıldır sizinle çalışıyorum. Bu işi öğrenmeye başlıyorum!”

“Tamam oğlum, ‘başlıyorsun’ işte... Onun için bir aptallık yapmaktan korkuyorum. Haydi, atla sandala... Vaucheray, sen öteki sandala geç. İyi... Asılın küreklere bakalım! Gü-rültü etmeyin sakın.”

Grognard’la Le Ballu karşı sahile, gazinonun biraz soluna yanaştılar.

Birbirine sarılmış bir adamla kadının bindiği kayığın önünden geçtiler. Derken bağıra bağıra şarkı söyleyen insan dolu bir kayık daha gördüler. Hepsi o kadar.

Lüpen yanındaki adama yaklaşp sessizce döndü:

“Söylesene Gilbert, bu işi yapmak senin fikrin miydi, yoksa Vaucheray’ın mı?”

“Bilmem... Haftalardır ikimiz de hep bu işi konuşuyoruz.”

“Ben Vaucheray’a pek güvenmiyorum. Saman altından su yürüten biri o. Şimdiye kadar onu niye kovmadım sanki...”

“Yapmayın, patron!”

“Evet evet, ciddiğim! Herif çok tehlikeli... Sicilinde ne berbat suçlar olduğu konusuna hiç girmiyorum bile.” Bir an

sustu, sonra devam etti. “Sen Şimdi Milletvekili Daubrecq’i gördüğünden emin misin?”

“Kendi gözlerimle gördüm, patron.”

“Paris’te bir randevusu olduğunu biliyorsun, değil mi?”

“Tiyatroya gidiyor.”

“Tamam da... Hizmetçileri Enghien villasındadır...”

“Aşçı gönderildi. Daubrecq’in en güvendiğı uşığı Paris’te efendisini beklemekte, gece saat birden önce dönmezler. Ama...”

“Aması ne?”

“Daubrecq’in sağı solu belli olmaz; fikir değıştirebilir, birdenbire çıkıp geliverir; onun için bir saat içinde işimizi bitirmeliyiz.”

“Bunları ne zaman öğrendin?”

“Bu sabah. Vaucheray’la fırsat bu fırsat dedik. İşe demin önünden geçtiğimiz inşaat halindeki binanın bahçesinden başlamak benim fikrimdi. Çünkü geceleri orada hiç kimse olmuyordu. Sandalları kullanmak için iki arkadaş ayarladım, sonra da size telefon ettim. Hepsi bu kadar.”

“Anahtarın var mı?”

“Ön kapının anahtarı var.”

“Buradan görünen, şu bahçenin içindeki villa, değil mi?”

“Evet, Marie-Thérese villası. Bahçeleri bu villaya bitişik diğer iki evde haftalardır kimse oturmuyor. Hoşumuza giden her şeyi yürütmek için yeteri kadar zamanımız var. İnanın bana patron, bu iş tehlikeyi göze almaya değer.”

“Çok rahat bir macera,” diye homurdandı Lüpen. “Çekici bir tarafı yok.”

Ufak bir koya yanaştılar. Çürümüş keresteden yapılmış bir sundurmanın altına düşen birkaç taş basamaktan oluşan merdiveni çıktılar. Lüpen’in aklına yatmıştı, eşyanın nakli kolay olacaktı. Birden durdu:

“Villada biri var. İşte orada... Işık var.”

“Gaz lambası, patron... Işığı kımıldamıyor...”

Grognard sandalda kalmıştı; ikinci kürekçi Le Ballu, Ceinture Caddesi’ne açılan kapıyı gözetlerken Lüpen, karanlıkta iki adamıyla birlikte merdivenin sonuna vardı.

Gilbert öne geçti. Her tarafı dikkatle gözden geçirip önce ana anahtarı, sonra da güvenlik anahtarını deliklerine soktu. İkisini de çevirince kapı kolaylıkla aralanıverdi, üç adam böylece içeri girdi.

Koridorda bir gaz lambası yanıyordu.

“Gördünüz mü, patron...”

“Evet, evet...” dedi Lüpen usulca. “Ama bana kalırsa demin gördüğüm ışık buradan gelmiyordu.”

“Nereden geliyordu peki?”

“Bilmem... Burası çalışma odası mı?”

“Hayır,” diye yanıtladı Gilbert. Yüksek sesle konuşmaktan korkmuyordu. “Ne olur ne olmaz diye her şeyi kendi odasında ve onun yanındaki iki odaya saklamış.”

“Merdiven nerede?”

“Sağda, perdenin arkasında.”

Lüpen perdeye yanaştı, tam açacağı sırada sol tarafta bir kapı açıldı ve bir baş gözüksü; suratı ölünlüki gibi bembeyaz, korkudan gözleri kocaman açılmış bir adamın başıydı bu.

“İmdat! Katil var!” diye bağıırıp gerisin geri odaya daldı.

“Bu Léanard, uşak!” diye haykırdı Gilbert.

“Olay çıkarırsa öldürürüm onu,” diye homurdandı Vaucheray.

“Böyle bir şeyi aklından bile geçirme Vaucheray, anladın mı?” dedi Lüpen tartışmaya yer bırakmayan bir ciddiyetle, uşağın peşine takıldı.

Yemek odasına geçti; masanın üstünde bir lamba, tabaklar ve bir şişe vardı. Birden Léanard'ı gördü, mutfağın penceresini boş yere açmaya çalışıyordu.

“Kıyırdama sakın! Kahramanlık taslayayım deme!.. Ah, serseri!”

Léanard'ın kolunu kaldırdığını görünce kendini yere attı. Yarı karanlıkta üç el silah sesi duyuldu, derken uşak dengesini kaybetti. Lüpen onu bacaklarından yakaladı, silahını elinden aldı ve uşağın boğazına sarıldı.

“Hayvan herif! Neredeyse beni vuracaktı... Vaucheray, bağla şu adamı.” El fenerini uşağa tutarak dalga geçti. “İyi bir uşak da değilmiş... Vicdanın sızlayacak herhalde, milletvekili uşağı olmak kolay mı?.. İşin bitti mi, Vaucheray? Burada küflenmeye niyetim yok.”

“Artık tehlike kalmadı, patron.”

“Yok yahu! Tabanca sesini ne yapalım? Duyulmadı mı sanıyorsun?”

“Duyulmasına imkân yok!”

“Neyse, boş ver! Biz acele edelim. Vaucheray, sen lambayı al, yukarı çıkacağız.” Kolundan tutup Gilbert'i birinci kata sürükledi. “Aptal herif! Sözüm ona keşifte bulundunuz, öyle mi... Kuruntulu olmakta haklı değil miyim?”

“Ama patron, herifin fikir değiştirip akşam yemeğine eve geleceğini nereden bilecektim?”

“Birinin evine girmek lütfunda bulunacaksan, onun hakkında her şeyi bilmen gerek. İşe yaramaz herif... Seni ve Vaucheray’ı bir şift aptal olarak hatırlayacağım.”

Birinci kattaki eşyalar Lüpen’i sakinleştirdi; değerli eşyalarla kuşatılmış bir sanatsever gözüyle hepsinin bir listesini çıkardı:

“Sayıları az olmakla birlikte, değerli şeyler... Adam zevk sahibiymiş doğrusu. Dört antika koltuk, bir yazı masası ki Percier-Fontain imzalı olduğuna kalıbımı basarım... Gottieres tipi iki şamdan, biri gerçek Fragonard, öbürü Nattier taklidi ki Amerikalı milyarderlere rahat yutturulur... Yani hepsi bir servet. Doğru dürüst antika eşyaların artık kalmadığından yakınan mızımızlara ne demeli! Benim gibi yapsalar ya! Niye araştırmıyorlar ki?..”

Gilbert’le Vaucheray, Lüpen’in talimatı üzere büyük eşyaları tek tek taşımaya başladı. Yarım saat sonra sandallardan biri dolmuştu; Grogard’la Le Ballu’nun önden giderek arabayı da yüklemesi kararlaştırıldı.

Lüpen onların gidişini izledi. Tekrar binaya döndü, kapı girişindeyken mutfaktan yükselen bir ses duydu. Mutfaka daldı. Léanard yalnızdı, yüzükoyun yatıyordu, elleri arkadan bağlanmıştı.

“Hâlâ homurdanıyorsun ha! Sadık uşak buna derler işte! Heyecanlanma! Az sonra işimiz bitecek. Ama çok ses çıkarırsan daha ciddi önlemler almak zorunda kalacağız... Armut sever misin? Sana bir tane verelim, ağzına tıkayalım...”

Yukarı çıktığında yine aynı sesi işitti, kulak kabarttı: Kesik kesik konuşan, hırıltılı, inler gibi bir ses duydu; bu ses hiç kuşkusuz mutfaktan geliyordu.

“İmdat! Adam öldürüyorlar... Yetişin! Beni öldürecekler, komisere haber verin!”

“Çıldırılmış bu adam,” diye mırıldandı Lüpen. “Tanrım! Gecenin dokuzunda polis rahatsız edilir mi hiç!”

İşe koyuldu. Düşündüklerinden daha fazla zaman kaybetmişlerdi, çünkü dolaplarda öyle kıymetli biblolar bulmuşlardı ki onları almadan gitmek ayıp olurdu. Vaucheray’la Gilbert her şeyi kılı kırk yarararak inceliyor, bu da onu deli ediyordu.

Sonunda dayanamadı. “Yeter!” diye bağırdı. “Pire için yorgan yakmaya değmez. Ufak tefek birkaç parça için arabayı bekletmeyeceğiz. Ben sandala biniyorum.”

Rıhtıma vardılar. Lüpen merdivenlerden aşağı inerken Gilbert onun kolundan yakaladı:

“Bakın patron, bence... Geri dönmeliyiz, sadece beş dakikalığına...”

“Neden? Her şeyi mahvetmek için mi?”

“Şey... Kutsal emanetlerden biri burada saklıymış, öyle demişlerdi. Şahane bir parçaymış...”

“Ee?”

“Onu bir türlü bulamadık. Ama şimdi aklıma geldi: Mutfakta kocaman kilitli bir dolap var. Onun içine bakmamıştık da...”

Eve yürümeye başlamıştı bile. Vaucheray onun peşinden koştu.

“On dakika beklerim, daha fazla değil...” diye haykırdı Lüpen. “On dakika sonra çeker giderim, ona göre.” Ama on dakika geçti, hâlâ bekliyordu. Saatine baktı. “Dokuzu çeyrek geçiyor... Delilik bu!” Gilbert’le Vaucheray’ın o akşam biraz acayip davrandıklarını düşündü, ikisi de birbirinden bir adım olsun ayrılmamıştı, sanki birbirlerini gözetlemekteydiler. Ne oluyordu acaba?

Lüpen, içinde tarif edilmez bir sıkıntıyla eve döndü. Bu arada Enghien’den gelen ve gittikçe yükselerek yaklaşan boğuk bir ses duydu. Yoldan geçen biri olmalıydı.

Hemen ısıklık çaldı ve caddeye bakan kapıya yönelerek etrafa bir göz attı. Kapının bir kanadını açmıştı ki önce bir silah sesi, arkasından da yürek paralayan bir feryat duydu. Evin etrafını koşarak geri döndü, kapıdan içeri girdi ve yemek odasına daldı.

“Lanet olsun! Ne yapıyorsunuz orada?” Gilbert’le Vaucheray öfkeyle birbirine girmiş, yerde boğuşmaktaydı. Giysileri kan içindeydi. Lüpen bir hamlede onları ayırmak için yanlarına vardı. Ama Gilbert, rakibini yere yıkmış, elinden bir şey çekip almıştı; Lüpen bunun ne olduğunu göremedi. Bu arada omzu kanayan Vaucheray düşüp bayılıverdi.

“Kim yaraladı onu? Sen mi, Gilbert?” diye sordu Lüpen kızgınlıkla.

“Hayır... Léanard.”

“Léanard bağlıydı.”

“Bağlarını çözmüş, silahını çekmiş.”

“Vay alçak! Nerede şimdi?”

Lüpen lambayı kaptığı gibi mutfığa daldı. Uşak kolları önde çapraz bağlandığı halde sırtüstü yatıyordu, boğazına bir kama saplanmıştı; yüzü ölü gibi sapsarıydı. Ağzından kan akıyordu. Lüpen onu muayene ettikten sonra, “Ölmüş!” dedi.

“Sahi mi?” diye sordu Gilbert sesi titreyerek.

“Ölmüş diyorum ya sana!”

“Vaucheray... O öldürdü!” diye haykırdı Gilbert.

Hiddetten sapsarı kesilen Lüpen, onun kolunu tuttu.

“Vaucheray da sen de aptalın tekisiniz! Sen orada olduğun halde ona engel olmadın... Kan! Kan! Kan sevmediğimi biliyorsunuz! Bu bizim için kötü görünüyor, serseriler. Bedelini ödemek zorunda kalacaksınız, size pahalıya patlayacak. Bakalım giyotinden kurtulabilecek misiniz?” Gilbert’ı sarsarak, “Neden?.. Neden öldürdü onu Vaucheray?” diye sordu

“Üstünü aradı, dolabın anahtarını alacaktı. Adamın üzerine eğilmişti; beriki bağlarını çözmüştü, yani eli serbestti... Vaucheray da korktu ve onu hançerledi.”

“Ya tabanca sesi?”

“Ateş eden Léanard’dı. Silahı elindeydi... Ölmeden önce son bir gayretle tetiği çekti.”

“Dolabın anahtarı ne oldu?”

“Vaucheray aldı...”

“Dolabı açtı mı?”

“Evet.”

“Bir şey buldu mu?”

“Evet.”

“Ve sen onu elinden almaya kalktın?.. Yani Kutsal Emaneti?.. Ama hayır, çok küçük bir şeydi. Neydi peki? Söylesene be adam!”

Gilbert'e baktı, adam öyle kararlı gözükiyordu ki Lüpen ağzından bir laf alamayacağını anladı. Bu kez tehdit etti:

“Konuşacaksın, arkadaş! Senin ağzından laf almazsam bana da Lüpen demesinler! Ama önce şuradan sıvışalım. Haydi, bana yardım et, Vaucheray'ı taşıyalım.”

Salona döndüler, Gilbert yaralının üzerine eğildiği sırada Lüpen ona mani oldu:

“Dinle!”

Endişeyle bakiştılar. Mutfakta biri konuşuyordu... Boğuk, yabancı bir sestir bu; çok derinden geliyordu. Gidip baktılar, orada yerde yatan ölüden başka kimse yoktu.

Derken o ses yine duyuldu: Tiz ama boğuk bir sestir bu; kesik kesik mız mızlanan, ürkek bir ses. Anlamsız kelimeler, yarım heceler duyuluyordu.

Lüpen alnında biriken terleri hissetti. Bu anlamsız, gizemli ve mezardan gelircesine duyulan ses neydi? Ölüne üzerine eğildi. Ses duyulmaz oldu, sonra yine başladı.

“İşığı bu tarafa tutsana!” diye Gilbert'e emretti.

Az buçuk titriyordu, korkuya kapılmıştı. Gilbert lambayı getirdiği zaman o sesin ölüden geldiği ortaya çıktı, buna hiç şüphe yoktu. Oysa cansız ceset hiç kıvıldamadığı gibi ağzından da kan akıyordu artık.

Gilbert kekeleydi:

“Korkuyorum, patron.”

Yine aynı ses, aynı boğuk fısıltı işitildi.

Lüpen bir kahkaha atarak cesedi yana doğru çekti. Döşemede parlayan bir metal parçası görüldü:

“Tamam işte! Bulduk. Ama buluncaya kadar çok zaman kaybettik.”

Yerde bir telefon ahizesi vardı, kordonu duvardaki telefon cihazına kadar uzanıyordu. Lüpen ahizeyi kulağına dayadı. Aynı anda o ses yeniden duyulmaya başladı; bu kez dört misli şiddetteydi, birden fazla insan konuşuyordu; her kafadan bir ses çıkıyor, arada bir itirazlar ve bağrışmalar duyuluyordu.

“Orada mısın? Cevap vermiyor yahu! Çok fena... Belki de öldürdüler... Telefonda mısın? Neler oluyor? Cesur ol, yardım geliyor... Polis, askerler... Hepsi yola çıktı.”

“Lanet olsun!” diye bir küfür savuran Lüpen ahizeyi bıraktı.

Birden korkunç durumun farkına vardı. Daha işin başındayken, yani eşyaları taşırken Léonard pek de sıkı olmayan bağlarını çözüp telefona kadar sürünmüş, ağzıyla ahizeyi düşürdükten sonra Enghien polisinden yardım istemişti. Lüpen’in, “İmdat! Katil var! Beni öldürmek istiyorlar!” diye duyduğu ses... O aramanın cevabı da buydu. Polis

yola çıkmıştı. Lüpen, dört beş dakika önce bahçedeyken işittiği gürültüyü anımsadı.

“Polis geliyor! Tabanları yağlayalım,” diye haykırarak yemek odasından geçti.

“Vaucheray ne olacak?” diye sordu Gilbert.

“Maalesef yapabileceğimiz bir şey yok!”

Kendine gelen Vaucheray, yanından geçen Lüpen’e yalvardı:

“Patron, beni burada bırakmayacaksınız, değil mi?”

Lüpen tehlikeye rağmen durup bekledi, Gilbert’in yardımıyla yaralıyı yerinden kaldırdı. Aynı anda dışarıdan gürültüler geldi.

“Geç kaldık!”

Ve koridordaki kapıya vurulmaya başlandı. Lüpen merdiven başındaki kapıya koştu; ev sarılmış, adamlar saldırıya geçmişti. Polis gelmeden Gilbert’le rıhtıma varabilirlerdi belki, ama acaba düşman ateşi altındayken sandala atlayıp kaçabilirler miydi?

“Kuşatıldık... Hapı yuttuk,” diye kekeleydi Gilbert.

“Kapa çeneni!”

“Ama bizi gördüler, patron. Baksanıza, kapıya vuruyorlar.”

“Kapa çeneni!” diye yineledi Lüpen. “Ağzını açma! Yerinden de kııldama.”

Soğukkanlılığını topladı; böyle nazik bir durumda bütün seçenekleri gözden geçirmeye vakti olan bir adam gibi sakin ve düşünceliydi. Hayatı daha değerli ve anlamlı kılan, kendisinin “varlığın ötesinde anlar” dediği bir anı yaşıyordu şimdi. Böyle anlarda tehlike ne kadar büyük olursa olsun, içinden saymaya başladığı: Bir... İki... Üç... Dört... Beş... Altı... Ta ki kalbi yavaşlayıp atışları düzeline dek. Ondan sonra düşünmeye başladığı, hem de nasıl! Tüm dikkatini, keskin zekâsını sonuna kadar kullanarak bütün olasılıkları gözden geçirerek! Durumu her yönüyle değerlendirdi. Her şeyi gördü ve kabul etti. Sonunda, aklını ve mantığını kullanarak bir sonuca vardı.

Dışarıdakiler kapılara dayanarak kilitleri açmaya çalışırken Lüpen adamına döndü:

“Peşimden gel!”

Salona geçti ve pencerelerden birinin panjurunu dikkatle açtı. Bahçede polisler bir oraya bir buraya gidip geliyordu. Kaçış imkânsızdı. Lüpen yüksek ve boğuk bir sesle haykırmaya başladı:

“Buraya gelin! İmdat! Onları yakaladım. Buraya gelin!”

Tabancasını çekerek ağaçlara doğru iki el ateş etti. Sonra dönerek Vaucheray’ın yanına geldi; üzerine eğilerek onun

kanını kendi yüzüne bulaştırdı, sonra Gilbert'ı omuzlarından tutup yere yuvarladı.

“Ne yapıyorsunuz patron? Bu da nereden çıktı?”

“Bırak bildiğim gibi yapayım,” dedi Lüpen her heceyi vurgulayarak. “Tüm sorumluluğu üstüme alıyorum. Bırak bildiğim gibi yapayım... İkinizi de hapisten çıkaracağım, ama önce serbest kalmam gerekiyor.”

Açık pencerenin altından sesler yükseldi.

“Buraya gelin!” diye haykırdı Lüpen. “Onları yakaladım! Yardıma koşun!”

Sonra gayet sakin ve kısık bir sesle sordu:

“İyi düşün... Bana söyleyeceğin bir şey var mı? Bize yararı olacak bir şey...”

Gilbert tepindi, öyle kızgın ve şaşkıncı ki Lüpen'in planını kavrayamadı. Daha zeki olan Vaucheray, yarasından ötürü kaçamayacağını anlayınca hırlayarak, “Bırak istediği gibi yapsın, aptal... Önemli olan, patronun kirişi kırması. Öyle değil mi?” dedi.

Birden Lüpen'in aklına Gilbert'in Vaucheray'dan alıp cebine soktuğu şey geldi. Onu almak istedi.

Gilbert kendini kurtararak, “Hayır, olmaz!” diye haykırdı. Lüpen onu yine yere devirdi. Pencerede iki adam belirince

Gilbert de debelenmekten vazgeçti, Lüpen'e cebindeki verdi. Lüpen de bakmadan kendi cebine attı.

“Sizde kalsın, patron. Sonra açıklarım. Ama emin olun...”

Sözünü bitirmeye zaman bulamadı. Lüpen'e yardım etmek için iki polis memuruyla onların peşinden gelen birkaç kişi odaya giriverdi.

Gilbert'i yaka paça alaşağı edip sımsıkı bağladılar. Lüpen yerinde doğruldu:

“Tam zamanında geldiniz. Herif neredeyse hakkımdan gelecekti. Öbürünü yaraladım, ama bu bayağı uğraştırdı.”

Polis komiseri sordu:

“Uşağı gördünüz mü? Onu öldürdüler mi yoksa?”

“Bilmem.”

“Nasıl bilmezsiniz?”

“Yahu ben de Enghien'deyken cinayeti duydum ve sizin gibi hemen buraya geldim. Siz evin solundan dolaşırken ben sağından dolaşıp geldim. Pencereleden biri açıktı. Haydutlar kaçmak için atlamak üzereyken ben eve girdim. Birini vurdum, ötekini de yakaladım.”

Artık ondan nasıl şüphelenebilirlerdi?! Üstü başı kan içindedeydi. Uşağın katillerini teslim etmişti işte. Kahramanca boğuşmasının sonuna en az on kişi tanık olmuştu.

Öte yandan herkes o kadar heyecanlıydı ki bu konu hakkında biraz kafa yormak ya da Lüpen'den şüphelenmek kimsenin aklına gelmedi. İlk aşamada, civardan gelenler villaya daldılar. Herkesin aklı başından gitmişti. Kimi bodruma iniyor, kimi yukarı koşuyordu. Herkes bağırıp çağırıyordu, kimse Lüpen'in anlattıklarını irdelemiyordu.

Komiser mutfaktaki cesedi görünce sorumluluğunu hatırladı. Kapıdaki polisleri uyardı, kimse girip çıkmayacaktı. Sonra, daha fazla zaman kaybetmeden, odaları gözden geçirdi ve soruşturmayı başlattı.

Vaucheray adını söyledi. Gilbert kimliğini açıklamayıp ancak avukatıyla görüştüktan sonra ifade verebileceğini belirtti. Onu cinayetle suçladıklarında bu işi Vaucheray'ın yaptığını savundu, beriki bunu reddetti; komiseri etkileyebilmek için aynı anda bağırıp çağırmaya başladılar. Komiser, Lüpen'e dönerek onun tanıklığını isteyecekti; ne var ki meçhul şahıs ortadan kaybolmuştu. Hiç şüphelenmeden polislerden birine seslendi:

“O beyi görürseniz söyleyin, kendisine soracağım sorular var.”

Adamı aradılar. Biri onun balkonda sigara içtiğini görmüştü. Bir grup askere sigara dağıtmış, sonra sahile doğru yürüyüp gitmişti, gerekirse kendisini çağırabilirlerdi. Nitekim kendisine seslendiler, ama cevap veren olmadı.

Bir asker çıkageldi. Adam rıhtıma bağlı sandallardan birine atlayıp gitmişti.

Komiser Gilbert'e baktı, birden tongaya düştüğünü anladı.

“Durdurun onu!” diye haykırdı. “Gördüğünüz yerde vurun onu! O da haydutlardan biri!”

Yanına iki polis alarak kaçağın peşine düştü, öbürkileri diğer iki haydudun yanında bıraktı. Dik yamaçtan baktığında yüz metre ötede, gölde, sandaldaki adamın şapkasıyla selam verdiğini gördü. Polislerden biri boş yere bir el ateş etti.

Meltem, sözcükleri sahile kadar ulaştırıyordu. Adam hem kürek çekiyor hem şarkı söylüyordu:

*Haydi sandalım yollan,
Nasılsa rüzgâr senden yana...*

Komiser komşu binaya ait bahçenin bitimindeki sahilde demir atmış bir sandal gördü. İki bahçeyi ayıran çitin üzerinden atladılar. Askerlere sahili gözaltında tutmalarını, eğer adam sahile çıkacak olursa tutuklamalarını emrettikten sonra komiser, iki adamıyla takibe koyuldu. Bu iş oldukça kolay oldu, çünkü ay ışığında aydınlanan gölde adamın tutturduğu rotayı saptamak kolaydı; sağa kıvrılan bu yol, Saint-Gratien köyüne varıyordu.

Bu arada komiser, adamlarının yardımı ve sandalının hafifliği nedeniyle bir hayli hızlı yol almaktaydı. On dakikada mesafeyi yarılarmıştı bile.

“Yakaladık sayılır. Askerlere gerek kalmayacak. Bu adamı merak ediyorum, küstahın teki çünkü...”

Nedense aradaki mesafe gittikçe kısalıyordu; sanki kaçan adam giriştiği mücadeleyi kaybedeceğini anlamış ve umudunu yitirmişti. Polis de elinden geleni ardına koymuyordu. Sandal çok çabuk yol almaktaydı. Yüz metre daha giderlerse herifi enseleyeceklerdi.

“Dur!” diye bağırdı komiser.

Düşmanın iki büklüm olmuş gövdesini fark ettiler, hiç kımıldamıyordu. Kürekler suyun üzerinde öylece durmaktaydı. Bu hareketsizlik polisi huylandırdı. Bu tür bir haydut paçayı öyle kolay kolay ele vermez, daha saldırıya uğramadan ateş ederek karşısındakini vurabilirdi.

“Teslim ol!” diye haykırdı komiser.

Ay, bulutların arkasına saklanmıştı. Sandaldaki üç adam yüzükoyun yere uzandı, şüpheli bir hareket fark etmişlerdi. İyice yanaştıkları sandal hâlâ sallanıyordu.

“Enayi gibi vurulacak değiliz elbet,” diye homurdandı komiser. “Ateşe hazır olun!” Tekrar bağırdı. “Teslim ol! Yoksa...” Cevap gelmedi. Düşman kımıldamıyordu. “Tes-